

Ulaganja

INVESTICIJSKI FONDOVI KUPUJU SVE ŽIVO

NEDAVNA ULAGANJA PE FONDOVA

- ▶ **Enterprise Investors:** Pan-pek – preuzimanje 65 posto
- ▶ **Enterprise Investors:** Studenac – 100 posto
- ▶ **Mid Europa Partners:** Mlinar – većinski udio
- ▶ **CVC Capital Partners:** D-Marin – (marine Borik, Dalmacija i Mandalina) – 100 posto
- ▶ **Mid Europa:** M plus razvoj – 30 posto
- ▶ **BC Partners:** Tele 2 – 220 milijuna eura
- ▶ **General Growth Equity Fund:** Eko papir – 75 posto

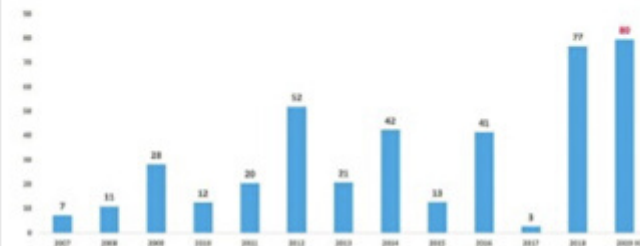
I dok se posljednjih dana žustro raspravlja o zabrani rada trgovina nedjeljom, ove godine mogao bi procvasti prilično drukčiji oblik šopinga. Doduše, na toj šoping-listi neće se naći modni dodaci, odjeća ili namještaj, već propulzivne male i srednje hrvatske kompanije koje su u potrazi za partnerima dubljeg džepa. Naime, već u prvoj polovini godine na hrvatskoj sceni pojavit će se čak pet novih 'private equity' (PE) fondova koji će raspolagati s 235 milijuna eura privatnoga kapitala i tražiti 'poželjne udavače'. Pod tim se, naravno, misli na tvrtke s jakim tržišnim pozicijama koje imaju potencijal za rast i širenje poslovanja, a spremne su ući u brak iz interesa s PE fondovima, odnosno spremne su na prodaju cijelog ili dijela poslovanja.

– Očekujemo da će do tri nova fonda poduprijeti Hrvatski program za ulaganje u rast – CROGIP. U skladu s CROGIP-om javna ulaganja financirat će i EIF i HBOR, a menadžeri fondova privatnoga kapitala također će morati prikupiti sredstva od privatnih ulagača. Cilj je CROGIP-a pružiti potporu malim i srednjim poduzećima, privući ulaganja u privatni kapital u Hrvatsku i izgraditi lokalni kapacitet pružanjem potpore upraviteljima fondova koji usmjeravaju znatan dio svojih ulaganja u hrvatske tvrtke – objasnila je **Mirna Marović**, predsjednica Hrvatske Private Equity i Venture Capital Asocijacije (CVCA) i direktorica VentureXchangea, te dodala da spomenuti fondovi moraju 75 posto novca usmjeriti u ulaganja u Hrvatsku. Uz ta tri fonda očekuje se da će uskoro početi raditi još dva: Invera Equity, koji će raspolagati sa šezdeset milijuna eura kapitala, i Feelsgood Capital.

Procvat tržišta

– Inveru Equity pokreće dio tima IMAP-a (bivši Ascendant, nap. a.). Taj novi 'private equity' fond fokusirat će se na regionalne prilike za ulaganja i konsolidacije u različitim sektorima, uključujući hranu i pića, proizvodnju i industriju, informacijske i komunikacijske tehnologije, usluge, uključujući zdravstvo i prijevoz, te ugostiteljstvo. Ciljat će raznovrstan portfelj s tipičnom veličinom pojedinačnog ulaganja od četiri do dvanaest milijuna eura. U fokusu su Hrvatska, Slovenija, Bosna i Hercegovina, Srbija te Crna Gora – rekla je **Mirna Marović**. S druge strane, Feelsgood Capital, na čijem je čelu **Dinko Novoselec**, bivši čelnik najvećega mirovinskog fonda AZ-a, fond je koji će se strateški usmjeriti na ulaganja s društvenim utjecajem (engl. impact investing), a ulaganja će se određivati prema mogućnosti ostvarivanja mjerljivih utjecaja na zaštitu okoliša, društvenog boljitka i boljšeg korporativnog upravljanja u svakom poduzeću. Osim u hrvatske tvrtke taj će fond ulagati i u slovenske s potencijalom visokog rasta. Uz potporu EIF-a i lokalne razvojne banke i u Sloveniji startaju dva nova fonda koja osim na domaćem tržištu vide prilike za ulaganja i u Hrvatsku. Dakle, fondovsko tržište sigurno će se probuditi u godini koja je pred nama.

UKUPNA 'PRIVATE EQUITY' ULAGANJA U HRVATSKU 2007. - 2019. (H1)
(U MILIJUNIMA EURA)

Izvor: Invest Europe, analiza VentureXchangea

U prvoj polovini 2020. starta čak pet novih 'private equity' fondova koji će raspolagati s 235 milijuna eura privatnoga kapitala i od kojih se može očekivati od trideset do pedeset novih ulaganja. Poželjne su mete srednje velike kompanije i najviše se cijene izvozna orijentiranost te potencijal rasta i širenja

PE fondovi najčešće ulažu između pet i petnaest posto veličine fonda u jednu kompaniju, odnosno jedan fond obično investira u šest do deset kompanija. Uzmemo li u obzir samo spomenutih pet fondova koji se osnivaju u Hrvatskoj, možemo dakle očekivati od trideset do pedeset novih ulaganja odnosno akvizicija. Naravno, investicije tih fondova ne moraju biti usmjerene isključivo prema hrvatskim tvrtkama, već svoje apetite mogu usmjeriti i prema regiji. No, kako se čini, većina novca ipak će se usmjeriti u hrvatske tvrtke. I to one male i srednje.

– Hrvatski 'private equity' fondovi uglavnom ulažu između dva i dvanaest milijuna eura po pojedinačnoj kompaniji. Jedini hrvatski 'venture capital' fond, Fil Rouge Capital, ima dva načina ulaganja: pružanje sjemenskoga (engl. seed) kapitala u vrlo malim pojedinačnim iznosima te ulaganja u već tržišno opravdane propulzivne projekte. S druge strane, strani 'private equity' fondovi mogu ulagati samo u ona poduzeća u kojima svako kapitalno ulaganje premašuje deset ili čak dvadeset milijuna eura, što znači da je vrijednost cjelokupnog ulaganja zajedno s dužničkim instrumentima ulaganja svakako iznad trideset milijuna eura, a često su i ti minimalni iznosi ulaganja po pojedinoj kompaniji iznad pedeset milijuna eura – objasnila je **Marović**.

Aktivni strani fondovi

Uz nove domaće fondove koji će tek startati ove godine, dinamičnost na hrvatsko tržište u posljednje vrijeme donijeli su strani igrači: Enterprise Investors je 2018. preuzeo Studenac i 65 posto Pan-peka, fond Mid Europa Partners preuzeo je većinski udio u Mlinaru, a nedavno je United Groupu, čiji je vlasnik 'private equity' fond CVC Capital Partners, odobreno preuzimanje Tele 2. U siječnju 2020. tri marine Dogus grupe prešle su u ruke PE fonda CVC Capital Partners, a u istome mjesecu objavljeno je i da je manjinski udio u M plus grupi preuzeo Mid Europa.

– Vidljivo je da već početkom godine vrlo aktivna, a očekujemo i snažniji zamah zahvaljujući stranim i domaćim PE i 'venture' fondovima. Možemo dakle govoriti o tome da će Hrvatskoj od ove godine na

piše **ANTONIJA KNEŽEVIĆ**
lider@lidermedia

